N^er 190. ROK 1837. WTOREK 22 SIERPNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złp. 10 miesięczne złp. 4.

Imiona rzymskie.
Jutro Zacharyasza Bisk.

Imiona sławiańskie.
Jutro Cichomił.

Gazeta Krakowska.

Obserwacye Meteorologiczne.

Dzień godzina	Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiey	stopnie ciepła podług Reaumura	Psychrometr	Wiatr	Stan Atmosfery.	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
6	27" 6.''' 437	† 10°, 2	3." 91	Pn Zachodni słaby	Pogoda z Chmurami	
21 2	6, 208	† 17, 4	7, 73	„ mocny	Chmury	Deszcz — Grzmot
10	6, 374	† 17, 6	6, 43	„ średni	„	

Część Urzędowa.

OBWIESZCZENIE.

Prawnie zajęte ruchomości, jako to: srebra, meble różne, zwierciadła, bielizna damska, bielizna stołowa, suknie damskie, porcellana, szkło, fajansy, w dniu 25 sierpnia to jest w piątek 1837 roku, o godzinie 9 z rana w kamienicy przy ulicy stolarskiéj pod L. 443 w gminie III sprzedane zostaną przez publiczną, licytacyą. Chęć zatym licytowania mający, zechcą się zejść na miejsce, i dzień wyżéj oznaczone.

Kraków dnia 25 sierpnia 1837 r.
(1r.) Karol *Koisiewicz* Kom. Sąd.

Część Polityczna.

— *Paryż 7 Sierpnia.* —

Xiąże i xiężna Orleans wyjechali dnia 4 b. m. z Havre; aż do Honfleur towarzyszył im oddział gwardyi narodowéj konnéj.

Przez gońca, który tu dnia onegdajszego nadbiegł z Madrytu, dowiedzieliśmy się o szczęśliwém tamże przybyciu posła naszego, hr. Latour-Maubourg.

W mieście Maçon mieszka niejaki p. Brun, kapitan od inżynieryi, który przybył niedawno z Afryki, gdzie przez czas niejaki zostawał Ma on przy sobie młodą lwicę, z którą przechadza się po ulicach jakby z psem jakim. Z początku przejmowała ona każdego obawą, ale teraz kiedy się o jéj oswojeniu przekonano i każdemu daje się głaskać, łasi się i igra z każdym, przestała już być postrachem przechodzących.

Donoszą z Tulonu, że rząd najmuje bardzo znaczną ilość przewozowych okrętów, na które ładują muły do Afryki potrzebne, co potrwa podobno do dnia 25 b. m. Wojsko przeznaczone do wyprawy konstantyńskiéj, zbierze się niezawodnie między 1 a 5 września; kto nad niém obejmie dowództwo, niemasz jeszcze żadnéj pewności.

Uważano, że tutejsze ministerium interesów zagranicznych, miewa znowu częste udzielenia z rządem szwajcarskim. Czegoby dotyczyły, z pewnością niewiadomo; zdaje się atoli, że xięcia Ludwika Napoleona Bonapartego. —

Otrzymano tu listy, donoszące o buncie murzynów w holenderskiéj części Gujany. Zbyteczna surowość i nieumiarkowane chłostanie tych nieszczęśliwych, spowodowało ich do podobnego kroku rozpaczy. Ujęto sprawców i ukarano, ale zajątrzenie stało się jeszcze większe; niewolnicy zebrani gromadnie, rzucili się na oficerów dowodzących wojskiem i ubili z nich wielu.

Journal du Havre ogłosił kilka listów znanego Naundorfa, z których następujący zasługuje na uwagę: »Między mną a xiężną Angoalème, istnie tajemnica. Nie mogę jéj wyjawić, dopóki nie stanę przed trybunałem, bo wtedy dopiéro z tą tajemnicą, wyjaśni się tożsamość osoby mojéj. Jeżeli xiężna zaprze się pewnego znaku, tedy nie jest Ludwika XVI i Maryi Antoniny prawdziwą córką która umarła zapewne w więzieniu Temple, a dla przyczyn polityrznych, inną osobę w jéj miejscu podstawiono.«

Podróż po Francyi i do zamku Eu, odbywa wspólnie z xięztwem Orleans, owdowiała wielka xiężna Meklenburg-Szweryn.

— *Z Londynu* 5 *Sierpnia.* —

Z polecenia królowy, daty 28 z. m., złożono już od dnia onegdajszego, żałobę w marynarce i wojsku po zgonie króla Wilhelma IV. — Pułkom gwardyi ogłoszono roskaz, że przez resztę lata mają być wolne od musztry. Wnoszą ztąd, że wielki przegląd wojska, który królowa odbyć miała, nie będzie mieć miejsca.

Na ostatniém posiedzeniu parlamentu, było wniesionych 313 bilów prywatnych, z których 261 otrzymało pierwszo, 229 drugie, a 201 trzecie czytanie. Wielka część z pomiędzy tych bilów, dotyczyła kolei żelaznych.

Observer, czyni uwagę, że gdy teraz król hanowerski jest pod każdym względem oddzielnym monarchą, idzie zatém, że Anglia powinna mieć tam posła swojego, czego nie bywało dawniéj.

Lord major przesłał królowéj dnia wczorajszego młodego jesiotra, jako pierwszego, który za jéj panowania w Tamizie złowiony został.

Przez bryg *Buzzard*, otrzymano wiadomość daty 25 czerwca z Siera-Leone, że w osadzie tamtejszéj panowało śmiertelne powietrze, które ze 100 tamże osiadłych Europejczyków, 70 sprzątnęło.

Między wojskowemi obiega pogłoska, ze xiąże Cambridge, stryj królowy, będzie mianowany naczelnym wodzem wojska angielskiego.

Z Buenos-Ayres donoszą pod dniem 22 maja, że ta rzeczpospolita wypowiedziała wojnę krajom Peru i Boliwii, z któremi jak wiadomo jest także w wojnie kraj Chili. — Według doniesień z Montevideo z d. 29 maja znajdował się w prawdzie Rivera z garstką wojska na granicy, ale nie przekroczył jéj jeszcze.

— *Z Frankfortu n. M.* 10 *Sierpnia.* —

Otrzymano tu listy z St. Louis w Ameryce północnéj, w których donoszą, że osiedlenie się Niemców w krajach zachodnich Ameryki północnéj, idzie pomyślnie i rozszerza się w sposób kwitnący. Niemiecka ludność tamtejsza, jest czynna wszechstronnie, a że wzrasta podobnież, można za dowód uważać tę okoliczność, iż daje się tam uczuwać dotkliwie brak książek niemieckich o które, a mianowicie o klasyków, poczyniono z tamtąd liczne zamówienia. Wkrótce będzie założona w St. Louis duża księgarnia niemiecka, któréj kierunkiem i jéj stosunkami handlowemi, zajmować się będzie dwóch bardzo zdolnych ludzi.

W Fuldzie zakładają oddzielne więzienie dla kobiét, w zupełności na sposób używany w Stanach Zjednoczonych Ameryki północnéj.

Pomnik dla wynalazcy sztuki drukarskiej Jana Guttenberga w Moguncyi, nie licząc znacznéj summy, przeznaczonéj na obchód

poświęcenia, a która z kassy miasta opędzoną zostanie, kosztować będzie 26 do 27,000 zlr. mon. kon. na co daleko większa byłaby wyszła summa, gdyby nie kosmopolityczna spaniałomyślność Thorwaldsena, który planu i modeli bezpłatnie udzielił, i wreszcie gdyby jedna z płaskorzeźb nie była darem zakładu Städela i towarzystwa sztuk pięknych w Frankforcie. Do powyższych wydatków, przyczyniła się Europa, co wyrażone będzie w następującym głównym napisie, mającym być u stóp statui umieszczonym.

Joannem Gensfleisch de Gutenberg,
Patricium Moguntium,
Aere per totam Europam collato,
Posuerunt Cives.
MDCCCXXXVII.

Dotąd wpłynęło 18,848 złr. 15 kr., nie dostaje zatém jeszcze 7 do 8000 do obliczonéj na wydatki summy, lecz jest nadzieja, że ta późniéj przez składki uzupełnioną zostanie. Gdyby to jednak nie nastąpiło, uroczyste poświęcenie pomnika nie będzie przez to odłożonem, ile, że kassa miejska bierze na siebie tymczasowe potrzebnéj summy zastąpienie.

— *Z Hanoweru* 29 *Lipca.* —

Mówią powszechnie, że kommissya wyznaczona przez króla do rozpoznania obowiązującéj mocy prawa zasadniczego, ukończyła już czynność swoję, Z czterech członków, miało się oświadczyć dwóch przeciwko usunięciu ustawy z 1833 r., a dwóch za postanowieniem królewskiem; ci ostatni stanowią większość, bo jednym z nich jest pan Schele minister, który kontrasygnował patent królewski z dnia piątego lipca, jemu bowiem jako prezesowi téj kommissyi, służy głos podwójny, czyli rozstrzygający. Inne osoby zapewniają, że cały skład kommissyi głosował za postąpieniem króla; inne znowu, że większość była przeciwko patentowi (to jest trzech), i że dlatego rezultat ich narady nie jest jeszcze wiadomy. Są nakoniec i takie jeszcze podania, że wyznaczona kommissya jest za utrzymaniem ustawy z 1833 r., lecz pod następującemi warónkami: 1) Zaprowadzone zjednoczenie kass królewskich z krajowemi, ma być uchylone; 2) Posiedzenia stanów nie mają być jawne; 3) Stany nie będą mieć odtąd w rzeczach prawodawczych, głosu stanowczego lecz doraczy tylko; 4) W przedmiocie budżetu tylko przyzyzwolenie izby pierwszéj ma być odtąd potrzebne.

— *Lizbona* 24 *Lipca.* —

Na rozmajtych placach urządzonych do wylądowania, były tu wystawione mocne straże, które miały rozkaz nikomu na ląd wysiadania nie dozwalać. Gdy okazało się, że te środki ostrożności zostały rozciągnięte do oficerów i żołnieży z marynarki angielskiéj, napisał zaraz admirał Gage odezwę do konsula, którą tenże udzielił rządowi i wyjednał natychmiast odwołanie zakazu, o ile ten ludzi z marynarki angielskiéj dotyczył.

Kortezy wyznaczyły jednomyślnie summę 25 mill. reis (tysiąc reis, 10 złp.)

Względem zaburzeń w kraju, nie mamy tu dotąd nic pewnego; zdaje się wszakże, iż te nabawiają rząd niepokojem, nie muszą więc być jeszcze przytłumione, jak o tém doniesiono.

— *Z Neapolu* 27 *Lipca.* —

Zdaje się, że z Palermo otrzymał rząd zaspokajające doniesienia, wstrzymano bowiem wysłanie przeznaczonego tam pułku szwajcarskiego, ale wszystkie inne poprzednio oznaczone, już popłynęły. Król J. odmienił zamiar udania się osobiście do Sycylii i zostaje w stolicy.

— *Stambuł* 19 *Lipca.* —

Nadeszła tu właśnie wiadomość z Erzerum, że Hafiz pasza rosproszył znowu na czele 3000 ludzi, niespokojnych Kurdów perskich, granice napadających, przezco związek z Persyą z téj strony, został nareszcie przywrócony. Tymczasem dla stanu handlowego nietyle pomyślne otrzymano z tamtąd doniesienia, według nich bowiem, wszelkie usiłowania i wpływ angielski, były nadarem-

ne, aby odwieść szacha perskiego od wyprawy do Herat. Z niecierpliwością oczekujemy potwierdzenia téj wiadomości, mającéj wpływ wielki na trwające dotąd przesilenie handlowe rozciągające się do Persyi i Indyj.

ROZMAITOSCI.

Wesoły Panicz podał następujący niezawodny środek na podagrę: Pacjent bierze czarnego kota i chowa go do worka. Tak zaopatrzony wychodzi ze swoim ciężarem na przestrzenną łąkę; wypuszcza kota, i winien tak długo skakać i gonić za zwierzem pókiż go powtórnie nie złapie. Środek ten jest tak skuteczny, iż rzadko kiedy potrzebuje go drugi raz używać. — »Czemu sztokfisz bez głowy na świat się wysyła?« Ponieważ to jest najnowsza moda podróżowania. — *Szybki bieg życia.* Obywatel w *Birmington* w Anglii, pochował swoją żonę we środę, ożenił się z inną we czwartek, a że niespodzianie w piątek nowa małżonka porodziła mu syna, powiesił się w sobotę. — Gazety zachodnio indyjskie donoszą, że wyspa *Żuan Fernandez*, na któréj żył ów sławny *Robinson*, skutkiem ostatniego trzęsienia ziemi nagle znikła z powierzchni morza. — *O człowieku bez pieniędzy*, (z myśli Hrabiego *Oxiensterna*). Człowiek bez pieniędzy jest ciałem bez duszy, umarłym chodzącym, marą przestraszającą. Jego obecność smuci, rozmowa nudzi i utrudza. Gdy kogo chce odwiedzić, nie zastaje w domu; gdy zacznie mówić, nie długo nie dają mu dokończyć, a to z obawy ażeby przy końcu rozmowy nie upraszał o pieniądze. Unikają jego spotkania jak zapowietrzonego, i jest uważany za ciężar bezużyteczny na ziemi. Jeżeli ma dowcip, nie zdoła go użyć, jeżeli nie ma! nazywają go wówczas poczwarką którą natura wydała będąc w złym humorze. Jego nieprzyjaciele mówią, iż się nie przyda do niczego, a najumiarkowańszy w tym względzie, gdy poczną o nim mówić, wzrusza ramionami. Potrzeba budzi go rano, a bieda towarzyszy mu do łoża wieczorem. Kobiety znajdują go szpetnym, zalotnice mówią o nim jak o hemafodrycie. Jego gospodarz pragnie, aby jak *Kameleon*, żył powietrzem; jego krawiec aby, jak pierwsi ludzie chodził w odzieniu z liści figowych. Jeżeli pocznie rozumować, nie dają najmniejszéj uwagi; gdy kichnie, nikt się ani obróci; gdy chce co kupić, wymagają natychmiast zapłaty; jeżeli ma długi, uważają go za oszusta.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 21 *do* 22 *Sierpnia.*

Gostkowska Izabela, Krasiński Józef, Kawecka Matylda, z Polski; — Lubomirska xiężna, Dębiński Wojciech hr., Knauer Jan, z Galicyi; — Herodes Albert, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Myrsa Iwan, Dawid Jakób, Cercha Leon, do Galicyi; — Lubomirska, do Belgii.

Doniesienia.

Dworek blisko miasta, pod N. 268 położony nad Wisłą, jest do sprzedania lub wydzierżawienia na handel węgla i szynk. — Prócz 3 pokoj, sieni i kuchni, jest przy niém stajnia, wozownia ogródek i skład murowany na 3000 korcy węgla. — Intraty prócz utrzymania koni, może czynić przeszło 2000 złp. — Bliższą wiadomość udzieli Redakcya. (2r.)

Podpisana uwiadamia niniejszym, iż w kamienicy przy ulicy Grodzkiéj, pod L. 115 na dole sprzedaje koszule gotowe płócienne i perkalowe, szlafroki gotowe, krawaty, kamizelki rękawiczki, chustki gustowne, kołdry jedwabne i t. daléj, wszystko w najnowszym guście i za mierną cenę. (1r.)

B. *Gabrielli.*

Z Bióra Informacyjnego.

Jest do sprzedania dom z ogrodem. — Potrzebne są meble nieco używane i fortepian.

TEATR NIEMIECKI.

Onegdy ulubioną melodramę *Preciosa*, z oklaskami przyjęto; po skończonym widowisku, przywołaniem zaszczyceni zostali JPani Hübler i JPan Gerstel. Dziś daną będzie *Nieznajoma*, we czwartek zaś *»Jan z Paryża.«*